

EDUSKUNNAN VASTAUS 81/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi henkilöstörahastolain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi henkilöstörahastolain muuttamisesta (HE 100/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 5/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

henkilöstörahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä syyskuuta 1989 annetun henkilöstörahastolain (814/1989) 3 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 3 momentti, 13 §:n 3 momentti, 18 §, 27 §:n 1 momentti, 54 §:n 2 momentti ja 60 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentti ja 7 §:n 3 momentti laissa 344/1999, 5 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti ja 60 a § laissa 499/2002, sekä 18 § laissa 1145/1999, sekä

lisätään lakiin uusi 14 a §, 15 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 344/1999, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 17 §:ään uusi 2 momentti ja 53 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti seuraavasti:

3 §

Jäsenet ja oikeuskelpoisuus

Henkilöstörahastoon kuuluu yrityksen tai viraston koko henkilöstö, jollei 14 §:stä muuta johdu. Rahastoon voi liittyä jäseniksi myös 14 a §:ssä tarkoitettuja samaan konserniin kuuluvan yrityksen työntekijöitä. Henkilöstörahaston jäsenet eivät vastaa henkilökohtaisesti rahas-

ton velvoitteista, eikä jäsenyyteen saada liittää henkilökohtaisia velvoitteita.

5 §

Perustamisedellytykset

Yritykseen tai virastoon, jonka henkilöstöön kuuluu vähintään 30 henkilöä, voidaan perustaa

henkilöstörahasto siten kuin tässä laissa säädetään. Rahasto voidaan perustaa myös tällaisen yrityksen tai viraston tulosityksikköön, jonka henkilöstöön kuuluu vähintään 10 henkilöä. Kahteen tai useampaan yritykseen voidaan perustaa yhteinen henkilöstörahasto vain, jos yritykset kuuluvat samaan konserniin. Tällaiseen konsernirahastoon voi kuulua myös ulkomaisen tytäryrityksen henkilöstö, edellyttäen että sen emoyritys on suomalainen. Myös ulkomaisen yrityksen Suomessa rekisteröidyn sivuliikkeen henkilöstö voi perustaa oman henkilöstörahaston taikka se voi kuulua suomalaisen yrityksen henkilöstön kanssa yhteiseen henkilöstörahastoon, edellyttäen että yritykset kuuluvat samaan konserniin ja niiden henkilöstö saman voittopalkkiojärjestelmän piiriin. Mitä jäljempänä säädetään yrityksen henkilöstöstä, sovelletaan vastaavasti tässä tarkoitettuihin tulosityksiköihin, konserneihin ja sivuliikkeisiin kuuluvaan henkilöstöön.

7 §

Yrityksen tai viraston päätökset

Voittopalkkioerän määräytymisperusteista tai niiden muutoksista yrityksen tai viraston on päätettävä ennen sen ajanjakson alkua, jolta voittopalkkioerä suoritetaan. Erityisestä syystä yritys tai virasto voi pidentää tuota aikaa kahdella kuukaudella. Voittopalkkioerän määräytymisperusteita koskeva asia on ennen päätöstä käsiteltävä 6 §:ssä säädetyllä tavalla.

13 §

Muut ilmoitukset

Rahaston on ilmoitettava työministeriölle myös voittopalkkioerän määräytymisperusteista ja niiden muutoksista. Jos rahastossa on jäseninä lain 14 a §:n mukaan rahastoon liittyneitä henkilöitä, rahaston tulee myös näiden osalta esittää selvitys, että rahastoon siirrettäväksi tar-

koitetun voittopalkkion määräysperusteet täyttävät lain 2 §:n 2 momentin vaatimukset.

14 a §

Oikeus liittyä rahaston jäseneksi

Rahaston säännöissä voidaan määrätä, että samaan konserniin ja saman voittopalkkiojärjestelmän piiriin kuuluvien yritysten työntekijöillä on oikeus liittyä konsernin piirissä toimivan rahaston jäseniksi, jos kyseiset yritykset rahaston sääntöjen mukaan voisivat olla mukana rahastossa. Liittymisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos rahaston jäsenistä vähintään 50 prosenttia on tämän pykälän perusteella rahastoon liittyneitä. Liittymisen tarkemmista ehdoista ja menettelytavoista määrätään rahaston säännöissä.

Liittyneillä jäsenillä on rahastossa samat oikeudet ja velvollisuudet kuin muillakin jäsenillä.

15 §

Jäsenyyden alkaminen ja päättyminen

Rahastoon 14 a §:n mukaan liittyvien työntekijöiden jäsenyys alkaa liittymistä seuraavan tilikauden alusta. Säännöissä voidaan määrätä muusta ajankohdasta. Jäsenyys alkaa kuitenkin viimeistään rahastoon liittymistä seuraavan konsernin toisen tilikauden alusta.

17 §

Rahasto-osuudet

Rahastoon 14 a §:n mukaan liittyneiden jäsenten tämän lain mukaisesti määräytyneet voittopalkkio-osuudet liitetään, jollei 18 §:stä muuta johdu, heidän rahasto-osuuksiinsa. Rahaston tehtävänä on ilmoittaa liittyneiden jäsenten nimet heidän työnantajayrityksilleen, joiden tulee maksaa edellä mainitut voittopalkkio-osuudet rahastoon. Rahasto-osuuksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

18 §

Yhteispääoma

Henkilöstörahaston säännöissä voidaan määrätä, että osa rahaston vastaanottamista voittopalkkioeristä ja rahaston ylijäämä tai sen osa voidaan siirtää rahaston yhteispääomaan, jota rahasto käyttää jäsentensä koulutukseen ja muuhun jäseniä yhteisesti hyödyttävään tarkoitukseen. Yhteispääomasiirto koskee myös rahastoon 14 a §:n mukaan liittyneiden voittopalkkio-osuuksia. Jos jäsen käyttää hänelle kuuluvaa 17 a §:ssä säädettyä oikeutta nostaa osuutensa voittopalkkioerään käteisenä, voidaan rahaston säännöissä rajoittaa tällaisen jäsenen oikeutta käyttää hyväkseen yhteispääomalla hankittuja jäsenetuja.

27 §

Osuuden suorittaminen työsuhteen ja virkasuhteen päätyttyä

Riippumatta siitä, mitä säännöissä määrätään rahasto-osuuden nostamisesta, osuus on suoritettava neljän kuukauden kuluessa seuraavasta arvonmäärityspäivästä luettuna siitä:

1) kun työsuhteen tai virkasuhteen päättymisestä on kulunut yksi yrityksen tai viraston täysi tilikausi jäsenen irtisanottua työsopimuksensa tai virkasuhteensa taikka työnantajan irtisanottua tai purettua jäsenen työsopimuksen tai virkasuhteen työntekijän tai virkamiehen menettelystä johtuvasta syystä;

2) kun jäsenen työsuhde tai virkasuhde on päättynyt muusta kuin 1 kohdassa tarkoitettusta syystä tai jäsen on kuollut;

3) kun ulkomaisen tytäryrityksen palveluksessa ulkomailta työskennelleen jäsenen työsuhde on päättynyt; tai

4) kun 14 a §:n mukaan rahastoon liittynyt jäsen ei enää kuulu sellaisen voittopalkkiojärjestelmän piiriin, josta voitaisiin siirtää voittopalkkio-osuuksia hänen rahasto-osuuteensa.

53 §

Päätös rahasto-osuuksien siirtämisestä

Jos rahasto-osuuksien siirto tapahtuu saman konsernin sisällä, siirtyvien henkilöiden keskuudessa ei tarvitse järjestää äänestystä rahasto-osuuksien siirrosta eikä siirtyvillä henkilöillä ole oikeutta nostaa rahasto-osuuttaan. Jos rahasto-osuudet saman konsernin sisällä siirretään vastaanottavan yrityksen olemassa olevaan rahastoon, sulautuvan rahaston kokouksen tulee päättää rahasto-osuuksien siirrosta vähintään kahden kolmasosan äänten enemmistöllä.

54 §

Varojen siirtäminen

Jollei 53 §:n 4 momentista muuta johdu, niille siirtyville henkilöille, jotka ovat äänestyksessä vastustaneet rahasto-osuuksien siirtämistä, on suoritettava heidän rahasto-osuutensa siten kuin 27 §:ssä säädetään. Vaatimus tästä on esitettävä rahaston hallitukselle 30 päivän kuluessa siitä, kun ehdotus rahasto-osuuksien siirtämisestä on äänestyksessä hyväksytty. Jollei vaatimusta tehdä määräajassa, tässä momentissa tarkoitettujen työntekijöiden rahasto-osuus siirretään uuteen rahastoon.

60 a §

Tietojenantovelvollisuus

Yritys tai virasto on velvollinen antamaan henkilöstörahastolle kaikki ne tiedot, joita tarvitaan rahaston perustamiseen, jäsenrekisterin ylläpitämiseen, rahasto-osuuksien laskentaan ja maksamiseen sekä rahaston muuhun hallinnointiin. Jos rahaston jäsenenä on 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun ulkomaisen yrityksen palveluksessa olevia henkilöitä, suomalainen emoyritys ja Suomessa rekisteröity sivuliike ovat velvollisia huolehtimaan, että rahasto saa edellä tarkoitettut tiedot. Jos rahaston jäsenenä on 14 a §:n mukaan rahastoon liittyneitä henkilöitä, tieto-

EV 81/2004 vp — HE 100/2004 vp

jenantovelvollisuus on näiden työnantajayrityksillä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Rahastoon 14 a §:n mukaan liittyneen jäsenen tämän lain mukaisesti määrätyn voittopalk-

kio-osuus vuodelta 2004 voidaan siirtää rahastoon ja liittää hänen rahasto-osuuteensa, jos rahaston sääntöihin on tehty tarvittavat muutokset viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 ja rahaston jäsenyys sääntöjen mukaan alkaa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2005.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2004
